

Het mes

Zij was het lot uit de loterij. Wat had hij met haar geboft. Zoals zij was er geen ander. Hij kon wel uren naar haar kijken zoals ze daar zat te lezen, op de bank voor het raam, terwijl de oranje zonnestralen haar halflange haren lichtbruin kleurden. Hij was haar niet waard, en toch zat ze daar, volkomen op haar gemak, op hun bank, te genieten van de zon en van haar boek.

Arnout deed of hij las, maar steeds moest hij opkijken, naar haar, of ze daar nog wel zat. Hij wilde haar voelen, omhelzen, knuffelen, zo stevig beetpakken dat al zijn liefde zonder belemmering naar haar kon overstromen. Hij kwam overeind en sloop op zijn sokken naar haar toe. Hij kuste haar voorzichtig in haar nek en daarna op haar warme, zachte wangen. Chantal keek blij verrast op, kuste hem op de mond, boog haar hoofd en concentreerde zich weer op haar boek.

Gelukzalig liep hij naar keuken. Wat een vrouw, wat een weelde! Hij zette de waterkoker aan en pakte twee glazen uit het aanrechtkastje. Kruidenthee voor haar, zwarte thee voor hem. De theezakjes hingen roerloos te wachten op het kokende water. Onderwijl maakte hij in een teiltje een sopje en waste de borden en glazen van het ontbijt af.

'Zal ik even helpen met afdrogen, schat?'

'Nee hoor, lees jij maar lekker verder! Het is zo gepiept.' Zijn borst zwol op en zuchtend keek hij uit het keukenraam naar tuin van de onderburen, terwijl hij grondig een glas droogwreef.

*

Een holle knal vulde de stilte in de kamer. Arnout had twee wijnglazen op tafel gezet en schonk die van hemzelf halfvol. Hij opende een doosje kaascrackers en pakte er alvast een. Kauwend liep hij naar het raam, vluchtig een blik op zijn horloge werpend. Beneden in de straat kwam juist een taxi aanrijden. De donkere wagen gleed langzaam voorbij in de invallende schemering en Arnout keek hem na tot hij om de bocht verdween. Hij zag zijn grijze fiets eenzaam in het rek staan. Arnout draaide zich om en liep naar de kaascrackers.

Na middernacht waren de crackers op en het glas van Chantal stond nog onaangeroerd op tafel. Het glas van Arnout niet. Dat stond naast de bank op de houten vloer en was alweer leeg. Arnout lag languit op de bank, met zijn hoofd in een kussen. Hij schrok wakker toen hij de sleutel in de voordeur hoorde draaien. Moeizaam kwam hij overeind en stutte zijn ellebogen op zijn knieën. Een frisse windvlaag trok door de kamer toen Chantal de deur opengooide en opgewekt zei: 'He, ben je nog wakker? Ik dacht, die ligt allang te maffen. Hoe was het hier vanavond? Heb je je moeder nog gebeld?'

'Nee, niet aan toegekomen,' zuchtte Arnout. 'Ik dacht dat je om half tien thuis zou komen?'

'Had ik dat gezegd? Nou, misschien als er niks aan zou zijn. We zijn na het etentje nog met een paar mensen naar de Zuipschuit gegaan.' Ze liep naar de keuken.

'Met wie dan?'

'Gewoon, collega's', antwoordde ze. Hij hoorde haar een glas water vullen onder de kraan.

'Zat Lucas daar ook bij?'

'Lucas is een collega, dus ja, hij was er ook bij.'

Chantal kwam de kamer weer inlopen met een glas water en een zak chips. Ze plofte op de bank, zette de tv aan en zei: 'Moest jij morgen niet heel vroeg op?'

*

'Moet je eens komen kijken!' riep Chantal vanuit de keuken.

Arnout legde de krant naast zich op de bank en liep naar haar toe.

'Moet je dit mes eens zien!' Ze toonde hem een groot, glimmend keukenmes. 'Gisteren gekocht. Kijk,' ze pakte een witte kool en legde hem op de snijplank, 'echt superscherp.' Ze zette het mes bovenop de kool en sneed hem met een soepele beweging in tweeën.

'Eten we kool vanavond?'

'We hebben gisteren op de cursus een Indonesisch gerecht geleerd, dat ik vandaag wil uitproberen. Wat een mooi mes he!'

'Duur?'

'Doe nou niet zo moeilijk, het is een prachtig mes.'

Arnout slofte terug naar de bank in de woonkamer. Vanuit de keuken klonk geroffel op de houten snijplank. 'Je kunt er ook peterselie mee hakken!'

*

Ze namen de trein tot Overveen en liepen vanaf het station de Kennemerduinen in. Chantal was erg vrolijk en vertelde honderduit. Over een project op haar werk, over een leuk jurkje dat ze gezien had (nog niet gekocht hoor), over een fotoboek dat ze wilde maken van haar ouders jubileum. Arnout bood aan te helpen met het uitzoeken van de foto's. Hij wilde zelfs mee naar de Nieuwendijk om het jurkje te bekijken (alhoewel hij een gruwelijke hekel had aan drukke winkelstraten). Chantal had dat trouwens ook. Ook vond ze het fijn dat Arnout wilde helpen met de foto's. Al babbelend bereikten ze na een wandeling van ruim twee uur, waarin ze de natuur om zich heen nauwelijks opmerkten, een strandpaviljoen.

Op een winderig terras nipten ze aan hun cocktail en zagen donkergrijze wolken vanaf zee op zich afkomen. Bij de eerste spetters verkasten de meeste mensen om hen heen naar binnen. Chantal en Arnout bleven zitten en bespraken uitgelaten de voorbereidingen voor Chantals verjaardagsfeest. Arnout rekende voor hoeveel kratjes bier ze zouden moeten inslaan en Chantal kreeg de slappe lach bij het idee dat hun kleine keukentje zou veranderen in een onbegaanbare slijterij. Gearmd liepen ze de kortste weg terug naar het station. Onder de grauwe hemel bleef het lichtjes motregen en pas toen ze op het perron stonden en hun trein al kwam aanrijden, barstte de bui definitief en ongenadig los. Schuilend onder hun jassen die ze als vleugels boven hun hoofden uitsloegen, renden ze de trein in. In de trein vleide Chantal zich tegen Arnout aan. Uitgeput en voldaan genoten ze zwijgend van de striemende regen tegen de bewasemde ruiten.

Hongerig bereidden ze thuis het avondeten. Chantal haalde het nieuwe mes uit de lederen beschermhoes en dopte de boontjes die ze in bundeltjes vasthield. Arnout keek waardierend toe. Maar 's avonds bij het afdrogen greep Chantal geïrriteerd in toen hij het mes in de bestekla wilde leggen: 'Daar hoort het niet, hij moet terug in de hoes.' Ze pakte het mes van hem af en borg het zelf op.

Toen kwam de dag van het feest. Chantal hing uitgelaten de slingers op, sorteerde de bordjes, telde de vorkjes. Arnout stelde de playlist samen onder Chantals voorwaarden: een beetje vrolijk en geen herrie. Kort na het avondeten verschenen de eerste gasten. Arnout maakte zich gedienschtig door iedereen van drinken te voorzien en de nootjes bij te vullen. Af en toe kwam iemand in de keuken een kort praatje met hem maken. Naarmate de avond vorderde wisten steeds meer gasten de koelkast zelf te vinden. Werkeloos keek Arnout vanuit de keuken naar de kamer waar druk werd gepraat en voorzichtig werd gedanst. De muziek stond steeds luider. Vanuit de slaapkamer - nu dienstdoend als garderobe en dansvloer - klonken hilarische kreten, waaronder die van Chantal.

Mensen kwamen af en aan, vooral aan. Verontrust keek Arnout de woonkamer in, waar zo'n man of 30 opeengepakt stond. Hij opende een bovenraampje om ze van extra zuurstof te voorzien. Hij had opgemerkt dat Chantals collega's bijna allemaal gekomen waren, maar Lucas zat er niet tussen.

Des te onaangename was de verrassing toen Lucas vlak na elfen alsnog opdook. Vol geestdrift omhelsde hij zijn collega's - met zijn jas nog aan - alsof hij ze in jaren niet gezien had. Zijn stem daverde boven de muziek uit en zoog alle aandacht op. Zelfs mensen die hem niet kenden, keken zijn kant op. Chantal kwam opgetogen op hem aflopen en kreeg dezelfde innige begroeting. Arnout probeerde te zien of Lucas haar op de mond zoende, maar juist op dat moment werd hij in de deuropening aangestoten door Jeroen, die een biertje kwam halen: 'Hé Arnout, heb je genoeg voorraad koud staan?' Arnout draaide zich verstoord om en opende de koelkast. Deze begon al aardig leeg te raken. Jeroen kwam direct met een vol kratje aanzetten. Samen verplaatsten ze de laatste koude biertjes naar boven en vulden de koelkast van onderen weer aan.

Een stevige arm verscheen tussen hun hoofden in en griste een flesje weg.

'Arnout, jij ook gefeliciteerd man!' Lucas gaf hem een ferme klap op zijn schouder.

'Dank je', antwoordde Arnout, terwijl hij zich moeizaam oprichtte, 'alles goed verder?'

Maar Lucas was al verdwenen in het gedruis.

Arnout had geen trek meer in bier, opende toch een flesje, maar bij de eerste slok ging de bittere smaak hem enorm tegenstaan. Vanuit de woonkamer steeg gejuich op toen een jaren-zeventig-discostamper ingezet werd. Kristien, een van

Chantals beste vriendinnen, kwam de keuken binnen en greep Arnout bij de arm: 'Kom op joh, iedereen danst!' Vrolijk trok ze hem mee de woonkamer in, waar ze onmiddellijk klem kwamen te zitten tussen druk bewegende personen. Kristien begon te dansen, botste prompt tegen iemand aan en bood schaterlachend haar excuses aan.

'Ik moet even naar de wc,' mompelde Arnout. Hij worstelde zich door de massa heen naar de gang en dempte de muziek door achter zich de deur te sluiten. Op de grond lag een hoge stapel jassen. Jassen die aan de kapstok hingen, wierp Arnout een voor een op de stapel, totdat hij zijn zwarte zomerjack te pakken had. Zijn armen in de mouwen wurmend, liep hij gehaast het trappenhuis in. Eenmaal buiten stak hij de straat over en keek vanaf de overkant naar het huis. Silhouetten bewogen voor de ramen, kille avondlucht smoorde de muziek.

Hoe lang hij gelopen had, kon hij niet zeggen. Hij vermoedde dat het bijna ochtend was, hoewel de zwarte hemel nog geen veegje blauw bevatte en de straat geen enkel teken van leven vertoonde. Vanaf de stoep keek Arnout op naar de ramen van hun appartement. Alle vensters waren duister, er was geen geluid, geen muziek meer hoorbaar. Hij rilde van de nachtelijke kou; zijn benen voelden loodzwaar aan. De alcohol was uitgewerkt, maar de helderheid in zijn hersenen hielp hem niet: hij bleef zich ellendig voelen.

Hij opende de voordeur en spitste zijn oren. Die vingen geen enkel geluid op, alles was volkomen rustig. Zijn voeten behoedzaam op elke tree neerzettend sloop hij naar boven. Aangekomen bij zijn eigen voordeur hield hij enige seconden zijn adem in. Het bleef doodstil. Omzichtig stak Arnout de sleutel in het slot en opende langzaam de deur. De stapel jassen in de gang was opgelost, het feest was voorbij.

Een schraal maantje verlichtte de puinhoop in de woonkamer: lege glazen, halfvolle blikjes en flesjes, tot kruimels vertrapte chips.

In de slaapkamer zag hij de bolling van het dekbed en hoorde hij de gelijkmatige, maar zware ademhaling van Chantal. Arnout liet zijn kleren op de grond vallen en kroop uitgeput tegen het warme lichaam van zijn vriendin aan.

Zonder een woord te wisselen waren ze nu al ruim een uur aan het opruimen. Chantal had opzweepende muziek opgezet om hun schoonmaakwerkzaamheden

te ondersteunen. Opnieuw bracht ze flesjes naar de keuken, leegde ze in de gootsteen, stopte ze in een van de kratten.

Arnout voelde onderdrukte woede, was boos op zichzelf. Hij had zijn eigen feest verlaten en had zich in de ogen van Chantals vrienden bespottelijk gedragen. Maar misschien hield hij gewoon niet van feestjes, mag dat ook?

Hij was ook boos op Chantal, omdat hij niet wist wat ze uitvat en ze daar niet duidelijk over was. Tegelijkertijd irriteerde het hem dat hij niet wist hoe hij daar over moest beginnen. Zijn onbestemde nijd maakte hem nerveus.

Alle vaat was in de keuken verzameld. Het aanrecht stond vol wankele torentjes van glazen en kommetjes. Met één sopje zouden ze het niet redden.

'Ik wil een afwasmachine,' zei Chantal, met haar handen in het sop.

'Ik wil ook wel eens wat,' mopperde Arnout ten antwoord.

'Wat dan?'

'Duidelijkheid bijvoorbeeld.' Chantal keek Arnout aan, maar hij keek nors weg.

'Wat bedoel je?' vroeg ze. Haar onschuldige toon ergerde hem mateloos.

'Dat snap je toch wel?' snauwde hij.

Ze keek hem niet-begrijpend aan. Inwendig kookte hij, hij wilde zich niet weer belachelijk door hardop uit te spreken wat ze beiden wisten, maar zijn mond versloeg zijn ratio en met overslaande stem riep hij:

'Over Lucas natuurlijk. Waarom is hij er de hele tijd? Waarom ben je de hele tijd met hem bezig?'

Chantal haalde het nieuwe keukenmes door het afwaswater en legde het in het afdruiptrek. Ze keek hem nog steeds verbaasd en verward aan: 'Lucas? Waar heb je het over? Lucas is gewoon een collega.'

Arnout pakte het mes uit het rek en droogde hem secuur af, van het heft naar de punt van het lemmet. De zogenaamde onnozelheid van Chantal bleef als een brok in zijn keel steken. Hij kreeg het plotseling heel benauwd. Opnieuw keek hij naar het lemmet. Er zat geen krasje op, het was helemaal nieuw, helemaal gaaf. De punt stak scherp omhoog als een torenspits. Arnout hield het mes iets verder van zich af en observeerde zijn arm en zijn hand en het mes in zijn hand alsof ze een ander toebehoorden. Hij verschoof zijn blik van de punt van het mes naar het gezicht van Chantal. Haar gezicht drukte alleen maar vragen uit, alsof ze werkelijk niet begreep waarom Arnout haar nu zo haatte. Ze draaide zich ontstemd van hem weg en borstelde verbeten het bestek in het water.

Arnouts blik vernauwde zich. De zon leek de keuken in een alles verblindende helderheid te zetten. Hij zag alleen nog het vonkelende mes, scherp en licht als nooit tevoren, alsof het groeide terwijl hij het vasthield. En hij zag het hoofd van Chantal, dat nu lichtelijk voorovergebogen boven het aanrecht hing. Haar blanke hals leek zich zacht en weerloos naar hem toe te keren.

Alle lichten waren uit en het was stil en donker in het appartement. In de woonkamer stonden de eetkamerstoelen keurig in het gelid tegen de tafel aangeschoven. De kussens op de bank waren opgeschud en nergens viel nog een kruimeltje of stofje te ontdekken. De houten vloer was grondig geboend, zelfs onder de radiatoren. Ook de slaapkamer was volledig aan kant. Het beddengoed was verschoond en rook naar de koele buitenlucht. In het bed lagen twee mensen rustig te slapen. De ene had beschermend een arm om de ander heen geslagen.

Hooguit een bedmijt had kunnen bespeuren dat een van de twee lichamen toch niet helemaal in slaap was. Eén hoofd lag roerloos, als versteend, te mijmeren in het hoofdkussen, verzwaard door een orkaan aan gedachten. Schuld en zelfhaat drongen zich beurtelings aan het hoofd op en gaven het geen rust. Het kon niet begrijpen, wilde niet begrijpen, kon niet accepteren dat het werkelijk die ene gedachte naar het bewustzijn had laten doorlekkeren: 'Ik kan het doen'.